

ملای نورالدین ترابی: طالبان، طالبان بیست سال پیش نیست، قصاص و قطع عضو برمی‌گردد

«ما حالا می‌دانیم که با استفاده از ابزارهای مدرن و رسانه‌ها به جای ارتباط با تنها
چند صد نفر می‌توانیم با میلیون‌ها نفر صحبت کنیم.»

۲۱:۵۱

Copyright AP Photo

نگارش از [Amirbehnas MASOUMI](#) با استفاده از AP

ملای نورالدین ترابی، سرپرست اداره زندان‌ها در دولت جدید طالبان و وزیر دادگستری و رئیس سازمان امر به معروف و نهی از منکر امارت اسلامی در دهه ۱۹۹۰، با انتقاد از مخالفت‌ها با اجرای اعدام و قطع عضو، به‌ویژه در ملاء عام، به جامعه جهانی درباره دخالت در قوانین جدید افغانستان هشدار داد.

آقای ترابی شصت و اندی ساله به آسوشیتدپرس گفت: «همه از مجازات‌های ما در ورزشگاه‌ها انتقاد می‌کنند اما ما هرگز درباره قوانین و مجازات‌های بقیه حرفی نزدیم.»

حکومت طالبان در سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ با اجرای سخت و سفت قوانین شریعت مجازات‌های اسلامی یعنی حدود و قصاص را در ملاء عام اجرا می‌کرد. پس از سقوط طالبان در سال ۲۰۰۱، قوانین جزایی افغانستان، ماهیت اسلامی خود را از دست دادند.

طالبان از زمان بازگشت به قدرت وعده اجرای احکام و شریعت اسلامی را به مردم افغانستان و جامعه جهانی داده بودند.

گروه طالبان، در کنار جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی، ازجمله معدود کشورهایی هستند که قوانین جزایی اسلامی را دقیقاً براساس فقه و شریعت به کار می‌بندند.

آقای ترابی در این مصاحبه گفت: «هیچکس به ما نخواهد گفت که قوانین ما باید چه باشد. ما پیرو اسلام خواهیم بود و حقوقمان را بر اساس قرآن بنا خواهیم کرد.» وی البته گفته است که شاید مجازات‌ها در ملاء عام اجرا نشود.

طالبان و همچنین زلمی خلیل‌زاد، فرستاده ویژه و رئیس هیات مذاکره‌کننده ایالات متحده با طالبان، پیشتر از تغییر این گروه خبر داده و گفته بودند که طالبان کنونی با طالبان امارت اسلامی ۲۰ سال پیش تفاوت دارند.

عملکرد طالبان در پذیرش فناوری‌های ارتباطی جدید و از جمله قبول حضور در برابر دوربین و استفاده از تلفن همراه، خبر از تغییر این گروه می‌دهد. با این حال عملکرد طالبان در برابر زنان و حالا تأکید بر اجرای شریعت در قوانین جزایی نشانگر آن است که این گروه در وفاداری به ارزش‌های خود، ثابت قدم است.

در دوره حکومت ۵ ساله طالبان، جهان به شدت مجازات‌های «وحشیانه و غیرانسانی» علیه شهروندان افغانستان را محکوم می‌کرد. با این حال ۲۰ سال پس از حاکمیت دموکراسی در این کشور، جامعه جهانی آشکار و نهان می‌گوید راهی جز گفت‌وگو با امرای امارت اسلامی به‌عنوان حاکمان جدید افغانستان ندارد.

در افغانستان دوران طالبان، مانند ایران، قصاص نفس و عضو و با تصمیم صاحبان دم انجام می‌شد. درباره قصاص نفس، خانواده قربانی می‌توانست مرگ یا دیه را بپذیرد. مجازات سارقان، به شرط وجود جمیع جهات، قطع ید بود. به‌علاوه یک دست قضاغان طریق (راهزنان) هم طبق فقه اسلامی بریده می‌شد. این مجازات‌ها احتمالاً به زودی و با استقرار امارت اسلامی از سر گرفته خواهد شد.

برخلاف ایران، دادگاه‌های کیفری طالبان در ملاء عام و به ریاست روحانیون برگزار می‌شد و خبری از آیین دادرسی و اعتراض به حکم نبود.

آقای ترابی گفته است که این بار قضات غیر روحانی و ازجمله زنان حکم صادر خواهند کرد اما قرآن اساس قوانین افغانستان خواهد بود.

در ایران با وجود آنکه زنان در تمام رده‌های قضایی تا دیوان عالی کشور را دارند، اما رئیس شعبه نیستند و رای صادر نمی‌کنند.

آقای ترابی درباره حد قطع ید گفته است: «قطع دست برای امنیت بسیار مهم است و آثار بازدارنده دارد.» به گفته این تنوریسین طالبان و مسئول پیشین امارت اسلامی «دولت امکان اجرای مجازات در ملاء عام را بررسی کرده و راهکاری برای

اجرای آن در پیش خواهد گرفت.»

چند روز پیش طالبان یکی از تنبی‌هات معروف، والته نه منحصر به فرد خود را به نمایش گذاشت و دزدان خرده‌پا را در سطح شهر چرخاند. در جریان این تنبیه، که دست‌کم در دو مورد در کابل اجرا شده است، سارقان با دسته‌های بسته پشت یک وانت و به‌منظور تحقیر و بردن آبرویشان در خیابان‌ها چرخانده شدند. در یکی از موارد، صورت دزدها رنگ شده بود و در مورد دیگر تکه‌های نان به گردنشان آویخته یا در دهانشان چپانده شده بود. در ابتدای امر، معلوم نبود جرم گناهکاران چیست.

ملا نورالدین ترابی در دوران حکومت ۵ ساله طالبان یکی از خشن‌ترین و آشتی‌ناپذیرترین مسئولان این گروه بود. پس از استقرار

امارت اسلامی در سال ۱۹۹۶، یکی از اولین رفتارهای ملا نورالدین بیرون انداختن یک خبرنگار زن با داد و فریاد از اتاق آقایان بود. این مقام بلندپایه طالبان در ادامه همان ماجرا، به صورت یکی از مردانی که از این کار انتقاد کرده بود، کشیده زد.

در زمان حاکمیت طالبان ملا ترابی یکی از آمران و عاملا رفتارهایی بود که این گروه را در سطح جهانی بدنام کرده بود. او به پاره کردن نوارهای کاست رانندگان و آویزان کردن نوارها و پوسترها به درختان و تابلوهای راهنمایی و رانندگی مشهور بود. این عضو کابینه طالبان از مردان خواسته بود در تمام ادارات دولتی دستار به سر ببندند. ماموران امر به معروف و نهی از منکر تحت امر او، مردان را به جرم تراشیدن ریش کتک می‌زدند. در همین دوران ورزش ممنوع و استادیوم کابل به میدان اعدام بدل شد. زبردستان ترابی در این سال‌ها مردان را برای اجبار به نماز سر وقت به مساجد «هدایت» می‌کردند.

«طالبان عوض شده اند»

طالبان از زمان مذاکرات دوحه تاکید می‌کنند که عوض شده اند و «همان طالبان ۲۰ سال پیش نیستند». ملا نورالدین ترابی با یک خبرنگار زن آسوشیتدپرس مصاحبه کرده است.

آقای ترابی می‌گوید طالبان اجازه استفاده از تلویزیون، تلفن همراه، عکس و ویدیو را خواهد داد: «این‌ها از ضروریات زندگی مردم است و ما در این مورد جدی هستیم.»

اما با توجه به رفتار طالبان در یک ماه گذشته، بسیاری به این نتیجه رسیدند که این گروه، دست‌کم خود را از ابزارهای رسانه‌ای مدرن بی‌بهره نخواهد کرد. ملا ترابی با تایید این گزاره می‌گوید طالبان دیدند که رسانه‌ها راهی برای نشر پیام آن‌ها است: «ما حالا می‌دانیم که به جای ارتباط با تنها چندصد نفر می‌توانیم با میلیون‌ها نفر صحبت کنیم.»

ابزارهای مدرن، دست‌کم در نظر آقای ترابی، می‌توانند امارت اسلامی را در انتشار پیام بازدارنده مجازات‌ها یاری کنند: «اگر تعزیرات در ملاء عام اجرا شود، مردم احتمالا اجازه عکس گرفتن و فیلمبرداری خواهند داشت تا با انتشار تصاویر، تأثیر بازدارنده مجازات‌ها را دوچندان کنند.»

جامعه جهانی و در راس آن، ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا تلاش می‌کنند تا با تهدید طالبان به انزوا، آن‌ها را مجبور به در پیش گرفتن رویه‌ای «معتدل» در قبال دیگر گروه‌ها، اقلیت‌ها و زنان و راه دادن آن‌ها به قدرت مجبور کنند.

اما مسئول زندان‌های طالبان با دفاع از تجربه حکومت ۵ ساله می‌گوید این انتقادهای وارد نیست و امارت اسلامی با همین عملکرد امنیت را در سراسر کشور حاکم کرده بود.

با آنکه بخش قابل توجهی از شهروندان کابل می‌گویند از قوانین جدید طالبان می‌ترسند، عده‌ای هم می‌گویند پایتخت واقعا با آمدن این گروه امن‌تر از گذشته شده است. به گزارش آسوشیتدپرس، پیش از ورود طالبان، دسته‌های دزدان در خیابان‌ها پرسه می‌زدند و وفور جرم و جنایت، بسیاری از مردم را مجبور می‌کرد در تاریکی شب در خیابان‌ها نمانند و به خانه‌هایشان بروند.

امان (نام مستعار) یک مغازه دار در مرکز کابل می‌گوید: «دیدن تحقیر شدن این افراد [خلافکاران] در ملاء عام چیز قشنگی نیست اما همین کار، جلوی مجرمان دیگر را می‌گیرد. وقتی مردم این صحنه‌ها را می‌بینند، با خودشان می‌گویند نمی‌خواهم جای آن‌ها باشم.»

یک مغازه دار دیگر هم می‌گوید: «این کار نقض حقوق بشر بود ولی من از اینکه می‌توانم مغازه‌ام را پس از غروب هم باز نگه دارم، خوشحالم.»